

การวิเคราะห์หัวข้อข่าวสารพาร์ก: มิติอภินันท์*

Revenue News Headlines Analysis: Metafunction Dimension

วิชชากานต์ เมธาริยรุ่งกุล¹, เพญนา คล้ายสิงห์โต², ศิริวัฒ์ กาวิละนันท์³
Witchatkarn Maythawiriyakul¹, Phennapha Klaisingto², Siravast Kavilanan³

Received: 11 May 2020

Revised: 16 July 2020

Accepted: 17 August 2020

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาภาษาในมิติอภินันท์ของภาษาที่ปรากฏในหัวข้อข่าวสารพาร์กไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบประโยชน์ตามมาลา และระบบความสัมพันธ์ระหว่างนามกับกริยาในตัวบทหัวข้อข่าวสารพาร์กในหนังสือพิมพ์ไทย จำนวน 21 ฉบับ ในระหว่างปี พ.ศ. 2553-2562 จำนวน 2,173 หัวข้อข่าว แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาคือ ทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่เชิงระบบ ได้แก่ หน้าที่ด้านสื่อความคิด หน้าที่ปฏิสัมพันธ์ และหน้าที่ในตัวบท

ผลการศึกษาพบว่า ประเภทใจความหลักที่พบมากที่สุดคือ ใจความหลักแสดงเรื่อง รองลงมาคือใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ แต่ไม่พบใจความหลักแสดงตัวบท ส่วนประเภทของประโยชน์ตามมาลาที่พบมากที่สุดคือ ประโยชน์ออกเล่า รองลงมาคือ ประโยชน์คำสั่ง และประโยชน์คำถ้า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนามกับกริยาที่พบมากที่สุดคือ กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ รองลงมาคือ กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด กระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจ กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก กระบวนการที่สื่อการเมืองหรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และกระบวนการเกี่ยวกับสภาพ ตามลำดับ ดังนั้นลักษณะเด่นของหัวข้อข่าวสารพาร์กในหนังสือพิมพ์ไทยสามารถสรุปได้เป็นโครงสร้างที่ประกอบไปด้วยใจความหลักแสดงเรื่อง ในรูปประโยชน์ออกเล่า และกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ

คำสำคัญ: วิเคราะห์, ข่าว, สารพาร์ก, อภินันท์

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาภาษาที่วิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis)

¹ นิติศึกษาสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา,
เจ้าหนังงานสารพาร์กข่าวภาษาไทย สำนักงานสารพาร์กพื้นที่พะเยา กรมสารพาร์ก E-mail: witchatkarn.ma@rd.go.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

³ อาจารย์ ดร. ประจักษะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

¹ Ph.D. Student in Applied Linguistics, School of Liberal Arts, University of Phayao; Revenue Officer, Experienced Level, Phayao Area Revenue Office, The Revenue Department, E-mail: witchatkarn.ma@rd.go.th

² Assistant Professor, Ph.D., School of Liberal Arts, University of Phayao

³ Lecturer, Ph.D., School of Liberal Arts, University of Phayao

Abstract

This paper studied the metafunction dimension of the language that appeared in the Thai Revenue news headlines. The objective of this research was to study the metafunction in order to analyze the system of Theme, Mood, and Transitivity. The sample consisted of 2,173 Revenue news headlines in 21 Thai newspapers between 2010 and 2019. Systemic Functional Grammar in terms of the ideational metafunction, the interpersonal metafunction, and the textual metafunction was applied in data analysis of this research.

The results of the research revealed that in the system of Theme, the topical theme was the most selected theme used in the texts followed by the interpersonal theme, but the textual theme was not found in the texts. Regarding the system of Mood, the declarative sentences occurred at the highest rate followed by imperative sentences and interrogative sentences respectively. For the system of Transitivity, the material process was the most frequently selected followed by the verbal process, behavioral process, mental process, existential process, and relational process respectively. Therefore, the main features of the Revenue news headlines in Thai newspapers can be summarized as a structure consisting of the topical theme in the declarative sentences and the material process.

Keywords: Analysis, news, revenue, metafunction

บทนำ

ข่าวในหนังสือพิมพ์มีได้นำเสนอเฉพาะความจริงหรือข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่ยังนำเสนอความคิดและความเชื่อที่จะส่งผลต่อการรับรู้ของผู้คนในสังคมด้วย พادหัวข่าวหรือหัวข้อข่าว เป็นองค์ประกอบของข่าวที่มีความคิดและความเชื่อ แฟงอยู่มากที่สุด เพราะผู้ผลิตข่าวสามารถเลือกใช้ภาษาได้ตามมุมมองที่ตั้งต้องการ และแทรกความคิดเห็น ทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวได้มากที่สุด ทำให้พادหัวข่าวหรือหัวข้อข่าวเป็นส่วนที่จะสะท้อนให้เห็นชุดความคิดที่จะนำไปสู่อุดมการณ์ที่แฟงอยู่ได้มากกว่าส่วนอื่นของข่าว (Van Dijk, 1988; Fowler, 1991 ลังไน เพ็ญนา คล้ายสิงห์โต, 2554)

กรมสรุปภาพ เป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักและ

หน้าที่ ที่สำคัญคือเป็นเสาหลักในการจัดเก็บภาษีเพื่อเป็นรายได้ให้รัฐบาลนำไปใช้ในการพัฒนาและบริหารประเทศให้เจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืน แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสรุปภาพยังพบปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความร่วมมือในการเสียภาษีให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และยังมีความคิด ความเชื่อที่ไม่ดีหรือเป็นแง่ลบและมีอดีต่อการเสียภาษีให้ถูกต้อง เช่นเป็นหน้าที่สำคัญของประชาชนคนไทยตามรัฐธรรมนูญ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการนำเสนอข่าว สรุปภาพของหนังสือพิมพ์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลทำให้ประชาชนมีความคิด ความเชื่อที่ไม่ดีหรือเป็นแง่ลบและมีอดีต่อการทำหน้าที่สำคัญของคนไทย นั่นคือการเสียภาษีให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่กฎหมายกำหนด ตัวอย่างของหัวข้อข่าวที่

หนังสือพิมพ์นำเสนอเกี่ยวกับสรรพากร ปรากฏ
ดังนี้

สรรพากรจ้องรีดภาษีย้อนหลัง 10 ปี
(ฐานเศรษฐกิจ 7 ส.ค. 54)

สรรพากรชูฟันธุรกิจเสี่ยงภาษี (คنم
ชั้ด ลีก 11 ก.ค. 55)

สรรพากรไลบ์รีดภาษีคำของเก่า-เช่า
พระเครื่อง (ไทยโพสต์ 23 ต.ค. 55)

ติด:red; ตอนขห่นานอาชีพอิสร
สรรพากรไลบ์แพทช์ยันแผลอย (ฐานเศรษฐกิจ
22 ธ.ค. 56)

สรรพากรจัดหนักรีดภาษี (M2F 30
ก.ค. 57)

กวดวิชาเรื่องแล้วเจอสรรพากรตอนขห
สำลักความสุขไม่ทันไวร่องจาก คาดปื้มรายได้เข้า
รัฐนับพันล้าน ไทยรัฐ (17 ธ.ค. 57)

สรรพากรจ่อรีดภาษีค่าสอนพิเศษ
อ.มหาลัยรัฐ (ประชาชาติธุรกิจ 18 พ.ค. 58)

สรรพากรชูเชื้อด ศิลปินร่วมสินค้า
(เดลินิวส์ 26 พ.ค. 61)

จากหัวข้อข่าวดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้
ว่าหนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข่าวสรรพากรในแง่ลบ
โดยมีการใช้คำหรือกลุ่มคำ เช่น ตอนขห่นาน ไล
บี จ่อรีด ชูเชื้อด ชูฟัน จ้องรีด จัดหนักรีด เป็นต้น
และหนังสือพิมพ์ได้มีการผลิตคำดังกล่าวซ้ำแล้ว
ซ้ำเล่า จนทำให้ประชาชนผู้อ่านมีความคิด ความ
เชื่อที่ไม่ถูกต้องและไม่ดีต่อการเสียภาษีและต่อ
กรมสรรพากร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา
ภาษาในมิติด้านอภิหน้าที่ (Metafunction)
ของภาษาที่ปรากฏในหัวข้อข่าวสรรพากรใน
หนังสือพิมพ์ไทยตามทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่เชิง
ระบบ

การวิเคราะห์หัวข้อข่าวสรรพากรตาม ทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่เชิงระบบ

ทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่เชิงระบบ หรือ
ไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ (Systemic Functional
Grammar หรือ Systemic Functional Linguistics
เรียกโดยย่อว่า SFG หรือ SFL) ของ Michael
Alexander Kirkwood Halliday (ค.ศ. 1925-2018)
นักภาษาศาสตร์แห่งสำนักลอนดอน (London
School of Linguistics) ได้รับอิทธิพลมาจาก John
Rupert Firth (ค.ศ. 1890-1960) จัดเป็นไวยากรณ์
ตามแนวหน้าที่นิยม (Functionalism) มองภาษา
เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม (Societal phenom-
enon) กล่าวคือภาษา/ตัวบท/อนุพากย์ (Clause)
มีหน้าที่ทางสังคมหรือมีอภิหน้าที่ (Metafunction)
3 ประการ (Halliday and Matthiessen, 2004
pp.29-30, 64-303, 2014 pp.30-31, 88-356; ณัฐ
พร พานโพธิ์ทอง, 2556 หน้า 66-79; จันทิมา อัง^ก
คงวนิชกิจ, 2561 หน้า 68-69, 114-117; วิโรจน์
อรุณมานะกุล, 2562 หน้า 173, 188-193) ดังนี้

- หน้าที่ด้านสื่อความคิด หรือหน้าที่
ด้านการถ่ายทอดความคิด (Ideational metafunc-
tion) เป็นการกล่าวถึงหน้าที่ของภาษาในการเป็น
ตัวแทน (Clause as representation) เป็นอภิ
หน้าที่ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ผลิตตัวบท (ผู้ส่งสาร/ผู้
พูด/ผู้เขียน) ต้องมีหรือต้องอาศัยชุดความรู้ ความ
คิด ประสบการณ์อะไรบ้าง กล่าวคือตัวบทที่ทำ
หน้าที่สื่อความคิดจะถ่ายทอดเนื้อหาสาระและ
ความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ประสบการณ์ของผู้
ผลิตตัวบทออกไปด้วย ดังนั้นจึงเป็นส่วนที่มีความ
หมายมากและซับซ้อนที่สุด ซึ่งประกอบไปด้วย
ประสบการณ์ (Experiential) และตรรกะ (Logical)
จึงเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เชิงตรรกะ (Logical
relation) ในภาษา

ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
หน้าที่ด้านสื่อความคิด คือ ระบบชนิดกระบวนการ

(TRANSITIVITY หรือ Process type) ได้แก่ กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (Material) กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก (Mental) กระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจ (Behavioral) กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด (Verbal) กระบวนการที่เกี่ยวกับสภาพ (Relational) และ กระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Existential)

2. หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ หรือหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction) เป็นการกล่าวถึงหน้าที่ของภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Clause as exchange) เป็นอภิหน้าที่เกี่ยวกับรูปแบบการปฏิสัมพันธ์และการใช้ภาษา เพื่อทำหน้าที่ของภาษาในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสัมพันธ์ทางสังคม ลักษณะและความรู้สึกส่วนบุคคล รวมไปถึงวัฒนธรรม กล่าวคือเป็นอภิหน้าที่แสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด (ผู้ส่งสาร/ผู้เขียน) กับผู้ฟัง (ผู้รับสาร/ผู้อ่าน) ผู้พูดจะอาศัยด้วยด้วยกันเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตนกับด้วยด้วย (หรือเรื่องที่ต้องการจะสื่อ) ที่จะแสดงออกถึงส่วนที่เป็นภาษาในและภายนอกของบุคคล ผู้พูดจะแสดงความเห็นหรือทัศนคติต่อผู้อื่น เช่น ทักษะ ตามตอบอนุญาต ขอร้อง สงสัย และแสดงความไว้ใจ เป็นต้น ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ คือ ระบบประโภคตามมาลา (MOOD) ได้แก่ ประโภคบอกเล่า (Declarative) ประโภคคำสั่ง (Imperative) และประโภคคำถาม (Interrogative)

3. หน้าที่ด้านด้วยด้วย หรือหน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ (Textual metafunction) เป็นการกล่าวถึงหน้าที่ของภาษาในการเป็นข้อความ หรือข่าวสาร (Clause as message) เป็นอภิหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับด้วยด้วยหรือข้อความในบริบทสถานการณ์ (Texture in real contexts of situ-

ation) กล่าวคือเป็นหน้าที่ของภาษาในการเรียบเรียงองค์ประกอบในด้วยด้วยเพื่อสร้างสาร และเพื่อแสดงให้เห็นระบบทางภาษาที่ทำให้ถ้อยคำเรียบเรียงอยู่ในด้วยด้วยมีตรรกะ (Logical) ทำให้ด้วยด้วยมีความเป็นข้อความ (Discourse) ทำให้ด้วยด้วยสัมพันธ์กับบริบทที่สื่อสารได้อย่างมีเหตุมีผล กล่าวคือด้วยด้วยทั้งหมดสื่อสารเป็นเรื่องเดียวกัน (Unity) และทำให้ด้วยด้วยสัมพันธ์กับบริบท

ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์หน้าที่ด้านด้วยด้วย คือ ระบบของใจความหลัก (THEME) ประกอบไปด้วยใจความหลัก (Theme) และใจความรอง (Rheme) เมื่อพิจารณาถูกภาษาและหน้าที่ของใจความหลัก สามารถจำแนกใจความหลักได้ 3 ประเภท ได้แก่ ใจความหลักแสดงเรื่อง (Topical theme) สอดคล้องกับหน้าที่ด้านความคิด (Ideational metafunction) ใจความหลักแสดงด้วยด้วย (Textual theme) สอดคล้องกับหน้าที่ด้านด้วยด้วย (Textual metafunction) และใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal theme) สอดคล้องกับหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction)

ใจความหลักอาจจะเกิดขึ้นช้อนกันได้ หรืออาจจะเกิดเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้พูดว่าต้องการสร้างทางเลือกในการผลิตข้อความสื่อไปยังผู้ร่วมสื่อสารของตนในลักษณะใด ใจความหลักที่เกิดช้อนกัน เรียกว่า ใจความหลักช้อน (Multiple themes) หรือโซนใจความหลัก (Theme zone)

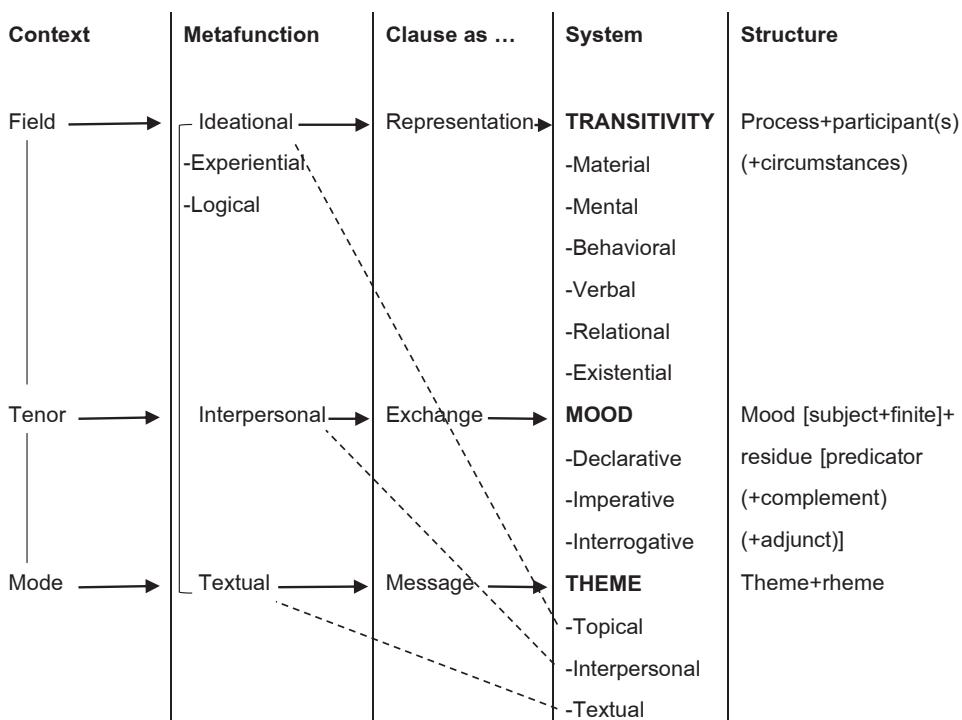
จากการวิจัยของ Pattama Patpong. (2009) เรื่อง Thai persuasive discourse: a systemic functional approach to an analysis of amulet advertisements และงานของ พรวิภา ไชยสมคุณ (2560) เรื่องการวิเคราะห์โฆษณาประเภทเรื่องเล่าของสินค้าเพื่อสุขภาพ พ布ว่าประเภทของใจความหลักที่พบมากที่สุดคือ ใจความหลักแสดง

เรื่อง ส่วนประเพณีของประโยคตามมาลาที่พูดมากที่สุดคือ ประโยคบอกเล่า และความสัมพันธ์ระหว่างนามกับกริยาที่พูดมากที่สุดคือ คำกริยาแสดงการกระทำ

ข่าวสารพาระเป็นข่าวประเภทหนึ่งที่น่าจะสะท้อนความคิด ความเชื่อของคนในสังคมเกี่ยวกับการเสียภาษีหรือกรรมสรรพางร เนื่องจาก เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ผ่านการประกอบสร้างที่ไม่ได้นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่ยังแฝงไปด้วยความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นลงไปด้วย บทความนี้ผู้จัดเลือกศึกษาหัวข้อข่าวสารพาระ เนื่องจากพาดหัวข่าวหรือหัวข้อข่าวเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด และเด่นที่สุดในโครงสร้างข่าว ซึ่ง

ทำหน้าที่เป็นใจความหลักของเนื้อข่าวทั้งหมด นักข่าวจะดึงประเด็นที่สำคัญที่สุดในข่าวมาสรุป เป็นใจความหลักให้ผู้อ่านได้ทราบว่าข่าวนำเสนอ ข้อมูลอะไรบ้าง อีกทั้งหัวข้อข่าวมีได้นำเสนออย่าง ตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง แต่ยังมีการเพิ่มสีสัน นุ่มนวล และทัศนคติของผู้เขียน เพื่อสร้างความ ดึงดูดใจให้ผู้อ่าน ที่สำคัญภาษาในหัวข้อข่าวเป็น สิ่งที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะจำมากที่สุด และสิ่งที่ จำจำได้มากที่สุดนั้นก็จะเป็นสิ่งที่ปลูกฝังความคิด ความเชื่อของผู้อ่านอย่างมั่นตัว (เพ็ญนา คล้าย สิงโต, 2554)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงขอสรุปเป็นกรอบแนวคิดของ การวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย (Research framework)
ดัดแปลงจาก Halliday and Matthiessen (2004 pp.20, 61; 2014 pp.20-21)
และจันทิมา อังคพนิชกิจ (2561 หน้า 68-69, 117)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาภาษาในมิติด้านอภิหน้าที่ (Metafunction) ของภาษาที่ปรากฏในหัวข้อข่าวสารพ่างในหนังสือพิมพ์ไทย

วิธีการศึกษา

บทความนี้ศึกษาภาษาในมิติด้านอภิหน้าที่ (Metafunction) ของภาษาที่ปรากฏใน

หัวข้อข่าวสารพ่างในหนังสือพิมพ์ไทย ในประเด็นของการจัดเก็บและคืนภาษีเท่านั้น โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล: ข้อมูลหัวข้อข่าวสารพ่างเก็บรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ไทย จำนวน 21 ฉบับ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2553 ถึง 2562 จำนวนทั้งหมด 2,173 หัวข้อข่าว รายละเอียดปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์	จำนวนหัวข้อข่าว	ร้อยละ
1	M2F	35	1.61
2	กรุงเทพธุรกิจ	179	8.24
3	ข่าวสด	155	7.13
4	ข่าวหุ้น	100	4.60
5	คมชัดลึก	109	5.02
6	ฐานเศรษฐกิจ	82	3.77
7	เดลินิวส์	128	5.89
8	ไทยโพสต์	201	9.25
9	ไทยรัฐ	162	7.46
10	แนวหน้า	192	8.84
11	บางกอกทูเดย์	13	0.60
12	บ้านเมือง	66	3.04
13	ประชาชาติธุรกิจ	105	4.83
14	ผู้จัดการรายวัน 360 องศา	92	4.23
15	พิมพ์ไทย	43	1.98
16	โพสต์ทูเดย์	240	11.04
17	มติชน	150	6.90
18	มติชนสุดสัปดาห์	21	0.97
19	โลกวันนี้	26	1.20
20	สยามธุรกิจ	21	0.97
21	สยามรัฐ	53	2.44
รวม		2173	100.00

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์แต่ละหัวข้อข้ามตามทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่เชิงระบบ (Systemic Functional Grammar) ในมิติ ด้านอภินันท์หน้าที่ (Metafunction) ของภาษาที่ปรากฏในหัวข้อข่าวสารพากในหนังสือพิมพ์ไทย โดยใช้ระบบไวยากรณ์ (System) ดังนี้

2.1 ใช้ระบบไวยากรณ์ TRANSITIVITY หรือ Process type ใน การวิเคราะห์หน้าที่สื่อความคิด (Ideational metafunction)

2.2 ใช้ระบบไวยากรณ์ MOOD ใน การวิเคราะห์หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction)

2.3 ใช้ระบบไวยากรณ์ THEME ในการวิเคราะห์หน้าที่ด้านตัวบท (Textual metafunction)

ผลการศึกษา

การศึกษาภาษาในมิติด้านอภินันท์หน้าที่ (Metafunction) ของภาษา 3 ประการ ได้แก่ หน้าที่สื่อความคิด (Ideational metafunction) หน้าที่ปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction) และหน้าที่ในตัวบท (Textual metafunction) ที่ปรากฏในหัวข้อข่าวสารพากในหนังสือพิมพ์ไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ระบบใจความหลัก (THEME) ระบบประโคนความมาลา (MOOD) และระบบความสัมพันธ์ระหว่างนามกับกริยา (TRANSITIVITY หรือ Process type) ผลการศึกษาปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. หน้าที่ด้านตัวบท (Textual metafunction) ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ THEME ผลการวิเคราะห์และจัดประเภทใจความหลักของหัวข้อข่าวสารพากในหนังสือพิมพ์ไทย ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 ความถี่การปรากฏของใจความหลักในตัวบทข่าวสารพาก

ประเภทของใจความหลัก	จำนวน	ร้อยละ
แสดงเรื่อง (Topical theme)	2159	99.36
- ปรากฏประชาน	1765	81.22
- ไม่ปรากฏประชาน	394	18.13
แสดงตัวบท (Textual theme)	0	-
แสดงปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal theme)	14	0.64
รวม	2173	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าใจความหลัก (Theme) ที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพากในหนังสือพิมพ์ไทย คือ ใจความหลัก แสดงเรื่อง (Topical theme) จำนวน 2,159 หัวข้อ ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.36 ซึ่งประกอบไปด้วย

หัวข้อข่าวที่ปรากฏประชาน จำนวน 1,765 หัวข้อ ข่าว คิดเป็นร้อยละ 81.22 และหัวข้อข่าวที่ไม่ปรากฏประชาน จำนวน 394 หัวข้อ ข่าว คิดเป็นร้อยละ 18.13 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด

ตัวอย่างใจความหลักแสดงเรื่อง (ปรากฏประชาน หรือประชานเป็นใจความหลัก)

ใจความหลัก (ประชาน)	ใจความรอง	
สรพกากร	จี้ดาวารีนภาร্য	(M2F 21 ก.ย. 55)
สรพกากร	สแกนเนอร์ภาร্যเพิ่ม	(เดลินิวส์ 17 เม.ย. 57)
คลัง	จี้สรพกากรรีดภาร্যอีกocomเมิร์ช	(ไทยโพสต์ 3 ก.ค. 60)
ค้าออนไลน์นอกระบบ	อ่าวมสรพกากรลุยแก๊กม.รีดภาร্য	(ไทยโพสต์ 6 เม.ย. 61)
ปลัดคลัง	บี้กรมสรพกากรรีดภาร্যเข่นงบสมดล	(ข่าวพัน 19 ส.ค. 59)

ตัวอย่างใจความหลักแสดงเรื่อง (**ไม่ปรากฏประชาน หรือลงทะเบียนทำในประโยชน์**)

ประชาน (สรรพากร)	ใจความหลัก มีนของ.	ใจความรอง มีบ้านหรือแพงสรรพากรจ่อเช็กรายได้-ภาษี (โกลวันที่ 18 เม.ย. 57)
(รมช.คสัง)	สั่งสรรพากร	ศึกษารายละเอียดภาษี ร.ร. กวดวิชา (สยามธุรกิจ 12 ม.ค. 54)
(กรมสรรพากร)	ติดเรดาร์	ถอนชนหันนอาชีพอิสระ สรรพากรไสบี้แพทย์ยันแผงล้อย (ฐานเศรษฐกิจ 22 ธ.ค. 56)
(ปลัดกระทรวงการคลัง)	จี้สรรพากร	เก็บภาษีนิตบุคคล (M2F 8 ธ.ค. 58)
(ปลัดกระทรวงการคลัง)	บี้สรรพากร	รีดภาษี-ลันแตะ 2 ล้านล. (ข่าวสด 29 ก.ค. 54)

ส่วนใจความหลักแสดงตัวบท (Textual theme) ไม่พบในหัวข้อข่าวสารพาราแต่อย่างใด เนื่องจากหัวข้อข่าวสารพาราเป็นประโยคใจความเดียว หรือประโยคสองใจความ จึงไม่มีคำสันฐาน หรือ คำบัญชาที่ในใจความหลักของประโยค

ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal theme) พบในหัวข้อข่าวสรุปพากฯ จำนวน 14 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.64 ของข่าวทั้งหมด ตัวอย่างของใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ ปรากฏดังนี้

ใจความหลัก	ใจความรอง
ขวัญผวา	สรรพารถเป้า (ไทยรัฐ 26 มี.ค. 58)
น้ำตาลิ่วเหล	“สรรพารถออนไลน์” พัฒนาซอฟต์แวร์สืบภาระยี่เสนง่าย (ไทยรัฐ 8 ต.ค. 58)
ไซโโย!	สรรพารถยันไม่ขึ้นภาระี้แวด (ไทยรัฐ 20 มี.ค. 56)
ผวา!	สรรพารถสแกนยินบ...ขอเคลมภาระ (ฐานเศรษฐกิจ 27 ม.ค. 62)
ເຂົ້າໆ!	ลดหย่อนภาระี้ด้วนแทนเพิ่มสรรพารถไฟເຍື່ອ 3 ແນວທາງຮູບແບບຮຽກ (ບ້ານເມືອງ 10 ມ.ຍ. 57)

ในการศึกษาหน้าที่ด้านตัวบทโดยการวิเคราะห์ระบบใจความหลักพบว่า ใจความหลักที่พูดมากที่สุดในหัวข้อข่าวสรุปการคือ ใจความหลักแสดงเรื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นหน้าที่ทางความคิดของหนังสือพิมพ์ที่ตอกย้ำความคิดด้านลบต่อสรุปการและ การเสียภาษี

2. หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction) ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ MOOD ได้แก่ ประโยคบอกเล่า (Declarative) ประโยคคำสั่ง (Imperative) และประโยคคำถาม (Interrogative) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาหน่วยต่างๆ ในประโยคตามแนวคิดหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีหน่วยแสดงกาล (Finite) ผลการวิเคราะห์และจัดประเภทประโยคตามมาลา (Mood) ของหัวข้อข่าวสารพางรในหนังสือพิมพ์ไทย ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 3 ความถี่การปรากฏของประโยคตามมาลาในตัวบทข่าวสรพาก

ประเภทของประโยคตามมาลา (Mood)	จำนวน	ร้อยละ
ประโยคบอกเล่า (Declarative)	2057	94.66
- ไม่ปฏิเสธ	1935	89.05
- ปฏิเสธ	122	5.61
ประโยคคำสั่ง (Imperative)	113	5.20
ประโยคคำถาม (Interrogative)	3	0.14
รวม	2173	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าประโยคตามมาลา (Mood) ที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสรพากในหนังสือพิมพ์ไทย คือ ประโยคบอกเล่า (Declarative) จำนวน 2,057 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 94.66 ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อข่าวที่

ไม่ปฏิเสธ จำนวน 1,935 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 89.05 และหัวข้อข่าวที่ปฏิเสธ จำนวน 122 หัวข้อ ข่าว คิดเป็นร้อยละ 5.61 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ปรากฏดังนี้

ตัวอย่างประโยคบอกเล่า (ไม่ปฏิเสธ)

สรพากเรียบฐานภาษาไทยทั้งนี้รายได้เข้ารัฐเพิ่ม
สรพากถอนขนแหงส เขี่ยมายา ดาวา-ภาษา "ไม่นี่ค่ะ"
สรพากร่อฟัน17บริษัทร่วมโภกภาษาช้า
สรพากรุฟอฟันพอก็หาย
สรพากเรามาแล้ว! "เฟชบูก-ภูเก็ต-ไลน์"ต้องเสียภาษี
สรพากแก้กฎหมาย รื้ออาการแสลงปีศาจฯ
คงหมายเตรียมทำใจสรพากขอับรีดภาษีคนถูกรังวัล

(แนวหน้า 3 ก.ย. 53)
(M2F 29 ส.ค. 55)
(ฐานเศรษฐกิจ 23 ม.ค. 57)
(ไทยรัฐ 12 มี.ย. 58)
(ไทยรัฐ 17 เม.ย. 60)
(ไทยโพสต์ 21 เม.ย. 61)
(M2F 15 มี.ย. 61)

ตัวอย่างประโยคบอกเล่า (ปฏิเสธ)

สรพากัดฟันไม่เข้าเวต-ลุนรีดภาษีแตะ3ล้านล.
สรพากเรย์ไม่เรียกดาราสอบเพิ่ม
'เอ'ไม่หวั่นสรพากเรื่อเด็กเสียภาษีถูกต้อง
สรพากไม่เข้าภาษีเวด
สรพากชี้จกภาษีรถก ไม่กระทบคนรายได้น้อย
สรพากยันไม่บังคับคืนภาษีผ่านพร้อมเพย์
สรพากปัดไม่มีนโยบายรีดภาษีวัด

(ข่าวสด 27 ก.ค. 55)
(เดลินิวส์ 3 ก.ย. 55)
(ผู้จัดการรายวัน 360 องศา 3 ก.ย. 55)
(ไทยรัฐ 21 มี.ค. 56)
(ไทยโพสต์ 19 ส.ค. 57)
(บางกอกทูเดย์ 17 มี.ค. 60)
(แนวหน้า 28 ต.ค. 60)

ส่วนประโยคคำสั่ง (Imperative) พบในหัวข้อข่าวสรพาก จำนวน 113 หัวข้อข่าว คิด

เป็น ร้อยละ 5.20 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ตัวอย่างของประโยคคำสั่ง ปรากฏดังนี้

ชื่อโฉนดหมาย่อนภาษีกรมสรรพากรช่วยย้ายเอกสารลอด ส.ค. นี้ (ไทยรัฐ 5 ส.ค. 59)
 สรรพากรเรียกดาราอย่างจนสิ่งเสียงภาษี (ไทยรัฐ 22 ก.ย. 55)
 บิกสรรพากรยังคง VAT7% วนประชานอย่าแตกดื่น (ไทยโพสต์ 5 ต.ค. 60)
 ข่ม'สรรพากร'ห้ามรีดภาษี แม้มีมีฟ้อง! ໄอยกดด้วยความไปแล้วชูรัฐเดินหน้าเจอสวนแหลก 'วิชญ์' ก้าวพร้อมจัดกม.
 สี (แนวหน้า 23 มี.ค. 60)
 ผู้จ่าย ห้ามสำนักงานไม่ห่วย สรรพากรรีดภาษีเข้า (เดลินิวส์ 20 พ.ย. 54)
 สรรพากร' วนอนอย่างกังวลรีดภาษีกองทุน (ไทยโพสต์ 1 ก.ย. 61)
 สั่งคนสรรพากรห้ามยุ่งคดอร์ปชั่น เก็บภาษีต่อเป้าเลี้ยวเร็วสก.ชดเชย (มติชน 25 เม.ย. 58)
 ห้ามเบี้ยว!ห้ามขาด!ห้ามเลย! 'สรรพากร'เดือนพฤษภาคม 'ยืนภาษีก่อน30ก.ย.2558 (พิมพ์ไทย 29 ก.ย. 58)
 สรรพากรสั่งซื้อชุด 3 รายผู้ค้าลอตเตอรี่รายใหญ่ (ข่าวทัน 30 มี.ย. 58)
 คลังสั่งซื้อยักษ์ภาษีสามมิตรราย เหตุกระบวนการได้สรรพากรหลายหมื่นล้าน (กรุงเทพธุรกิจ 29 ต.ค. 55)
 บิกสู่สั่งรีดภาษีชินคอร์ป สรรพากรฟ้อง 1.6 หมื่นล. (ข่าวทัน 15 มี.ค. 60)
 รมช.คลังสั่งสรรพากรเชือดผลอย ใช้บัตรฟอโนเฟอร์รับค่าตัวเลี้ยงภาษีแม้ยาแคผิดพลาด (มติชน 1 ก.ย. 55)
 สรรพากรสั่งปูร่ม รีดภาษีนักฟุตบอล (โพสต์ทูเดย์ 30 ต.ค. 60)
 กรมสรรพากรสั่งทุกแบงก์ สงข้อมูลบัญชียอมรหัสบัญชีลูกค้าทุกราย (ข่าวทัน 7 พ.ค. 62)

**ประโยคคำถาม (Interrogative) พบใน
หัวข้อข่าวสารพาก จำนวน 3 หัวข้อข่าว คิดเป็น**

ร้อยละ 0.14 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ตัวอย่างของ
ประโยคคำถาม ปรากฏดังนี้

สตง.ไล่บี้ภาษีหุ้นแม่สอบสรรพากร 'ไม่เก็บถูกกฎหมาย' หรือไม่ หัวน้ำภาคธุรกิจเสียหาย แก้วสารเข้าสภากฯจัดสัมมนาเรื่องความจริง (แนว
หน้า 13 ส.ค. 54)
 สตง.ทวงสรรพากรเมินแจงหุ้นชินคาใจทำไม่ไม่อุทธรณ์ 1.2หมื่นล.โครจะจ่าย (แนวหน้า 17 ต.ค. 54)
 'ดัง' บี้สรรพากรรับโจทย์รีดภาษีพุธที่ 28 มี.ค.นี้ ต้องตอบให้ได้หารายได้จากภาษีตัวไหนมั่ง (ฐานเศรษฐกิจ 25 มี.ค. 55)

ในการศึกษาหน้าที่ปฏิสัมพันธ์โดยการ
วิเคราะห์ระบบประโยคตามมาลาพบว่า ประเภท
ประโยคที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพาก คือ ประโยคบอกเล่า ซึ่งแสดงให้เห็นหน้าที่ด้าน¹
ปฏิสัมพันธ์ของหนังสือพิมพ์ที่บอกเล่าเหตุการณ์
เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและคืนภาษี

3. หน้าที่สื่อด้านความคิด (Ideational metafunction) ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
คือ TRANSITIVITY หรือ Process type ได้แก่
กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (Material)

กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก (Mental)
 กระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจ (Behavioral)
 กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด (Verbal)
 กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational)
 และกระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่ง
 ได้สิ่งหนึ่ง (Existential) ผลการวิเคราะห์และจัด
 ประเภทความสัมพันธ์ระหว่างนามกับกริยา ของ
 หัวข้อข่าวสารพากในหนังสือพิมพ์ไทย ปรากฏ
 ดังนี้

ตารางที่ 4 ความถี่การปรากฏของประเภทกริยา (Process type) ในหัวข้อข่าวสารพาก

ชนิดกระบวนการ/ประเภทของกริยา	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (Material)	1500	69.03
กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก (Mental)	93	4.28
กระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทางกายและจิตใจ (Behavioral)	202	9.30
กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด (Verbal)	275	12.66
กระบวนการที่เกี่ยวกับสภาพ (Relational)	39	1.79
กระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Existential)	64	2.95
รวม	2173	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าประเภทกริยา (Process type) หรือชนิดกระบวนการ (Transitivity) ที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพาก คือ กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (Material)

สารพากเก็บรายได้เกินแป๊ะ-6เดือนพุ่ง 15%

จำนวน 1,500 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 69.03 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ปรากฏตัวอย่างประโยชน์ดังนี้

สารพากกระถุงธุรกิจ่ายภาษี

(ข่าวสด 12 พ.ค. 54)

สารพากจับผู้ค้าใบสัญญาปีломมูลค่า 3.2 พันล.

(แนวหน้า 27 ส.ค. 54)

สารพากจัดการยื่นภาษี

(กรุงเทพธุรกิจ 17 มี.ค. 55)

สารพากงัดโภช'อาญาฟันธุรกิจเลี่ยงภาษี

(M2F 21 ก.ย. 55)

สารพากชงคลซ.ปรับแผนเก็บภาษี

(กรุงเทพธุรกิจ 19 พ.ค. 57)

สารพากกล่องวันทองเสียภาษี!

(M2F 10 มิ.ย. 57)

สารพากเรือดองภาษี สั่งไล่ล่า-ยึดทรัพย์ปราบขบวนการทุจริต

(ไทยรัฐ 1 เม.ย. 59)

'สารพาก' จูงร้านทองเข้าระบบภาษี

(ไทยรัฐ 28 เม.ย. 59)

สารพากแกก.ม.จ่ายภาษีออนไลน์

(เดลินิวส์ 23 พ.ค. 59)

"สารพาก" เจาะช่องทาง"ถอนขันหัว"

(กรุงเทพธุรกิจ 6 ก.ย. 60)

(ไทยรัฐ 25 เม.ย. 62)

ประเภทกริยา (Process type) หรือชนิดกระบวนการ (Transitivity) ที่พบลำดับที่ 2 ในหัวข้อข่าวสารพาก คือ กระบวนการที่เกี่ยว

กับการพูด (Verbal) จำนวน 275 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 12.66 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ปรากฏตัวอย่างประโยชน์ดังนี้

สารพากแจ้งคืนเงิน "โอดีค-เอม" ยันทำตามค่าพิพากษาศาลภาษี

(กรุงเทพธุรกิจ 9 ส.ค. 54)

สารพากเดือนอาชีพธุรการเสียภาษีภายใน 30 ก.ย. นี้

(พิมพ์ไทย 25 ก.ย. 55)

สารพากลั่นไม่มีน้ำโดยน้ำขึ้นเวด

(บ้านเมือง 20 มี.ค. 56)

กรมสรรพากรคุย คืนภาษี 3 แสนคน

(ข่าวสด 14 ก.พ. 57)

สารพากย้ำรีดแน่ภาษีธ.ก.ส. ภาควิชา

(ไทยโพสต์ 16 ธ.ค. 57)

สารพากถกสมาคมค้าปลีกพร้อมรับอุทธรัณณ์แวร์ฟันด์

(แนวหน้า 6 ต.ค. 61)

สารพากแนะคืนภาษีผ่านพร้อมเพย์ได้ไว

(ไทยโพสต์ 4 ม.ค. 62)

สารพากโวติจิทัลหนุนเรียดรายได้ทะลุเป้า

(ไทยโพสต์ 25 ก.ค. 62)

ประเภทกริยา (Process type) หรือ **ชนิดกระบวนการ (Transitivity)** ที่พบลำดับที่ 3 ในหัวข้อข่าวสารพากร คือ กระบวนการที่สืบ

กรมสารพารแห่น้ำมีด ตั้งเป้าในอีก 5ปีข้างหน้า เก็บภาษีเพิ่มอีก 1 ล้านล.

สารพารที่ดีจับเริดภาษี 2 เดือนสุดท้ายเงินเทอร์โบ

สารพารเลิงเริดภาษีเดือนที่รถมีอสองหารายได้เพิ่ม

สารพารไอลรีดภาษี 5 เดือนวูบเงียบ 4พันล้าน

สารพารหงุดหงิดร้านค้า ถ่วงเวลาดิตเคิร์ง "อีตีซี" ทำไล่เกรดภาษีเดี้ยเป้า

พฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจ (Behavioral) จำนวน 202 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 9.30 ของ หัวข้อข่าวทั้งหมด ปรากฏตัวอย่างประโยชน์ดังนี้

(แนวหน้า 24 ม.ค. 54)

(ไทยโพสต์ 26 ส.ค. 56)

(โพสต์ทูเดย์ 2 ม.ค. 57)

(ข่าวสด 26 ก.พ. 57)

(ไทยรัฐ 1 มิ.ย. 60)

ประเภทกริยา (Process type) หรือชนิด กระบวนการ (Transitivity) ที่พบลำดับที่ 4 ใน หัวข้อข่าวสารพาร คือ กระบวนการที่สื่อความ

สารพารมั่นใจเริดภาษีเกินเป้า

สารพารง.! พบรีอรถหงูเงินเดือน 1.3 หมื่น

สารพารกังวลภาษีนิดบุคลปล่ายปีสู่อุบต่อ

สารพารคาดรายได้หัด3พันล.ภาษีเงินได้ใหม่ให้ลดหย่อนอ้อ

"สารพาร"ปลื้มยอดเก็บภาษีพุ่ง

คิดความรู้สึก (Mental) จำนวน 93 หัวข้อข่าว คิด เป็นร้อยละ 4.28 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ปรากฏ ตัวอย่างประโยชน์ดังนี้

(ข่าวสด 25 พ.ค. 54)

(ผู้จัดการรายวัน 360 องศา 19 มี.ย. 56)

(โพสต์ทูเดย์ 10 ต.ค. 57)

(มติชน 7 ก.พ. 61)

(ไทยรัฐ 22 เม.ย. 62)

ประเภทกริยา (Process type) หรือชนิด กระบวนการ (Transitivity) ที่พบลำดับที่ 5 ใน หัวข้อข่าวสารพาร คือ กระบวนการที่สื่อการมีอยู่

รายได้สารพารกวน

สารพารออกก.ม.ใหม่ดึงข้อมูลแบงก์สอบภาษี

สารพารผุดทึมไม่ได้เก็บภาษีอีกคอมเมิร์ชยันเน็ตไออดอล

สารพารรายได้เดี้ยเป้า 4 หมื่นล้าน

หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Existential) จำนวน 64 หัวข้อข่าว คิดเป็นร้อยละ 2.95 ของหัวข้อข่าว ทั้งหมด ปรากฏตัวอย่างประโยชน์ดังนี้

(ไทยรัฐ 19 ธ.ค. 56)

(กรุงเทพธุรกิจ 15 มี.ค. 59)

(โพสต์ทูเดย์ 26 ก.ย. 59)

(มติชนสุดสัปดาห์ 9 มิ.ย. 60)

ประเภทกริยา (Process type) หรือชนิด กระบวนการ (Transitivity) ที่พบลำดับที่ 6 ใน หัวข้อข่าวสารพาร คือ กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational) กระบวนการระบุว่าเป็นอะไร และ

สารพารเริดรายได้ล้านตุ่ม1.18แสนล้าน

สารพารลดภาษีบุคคลธรรมดากล่องสูงสุด35%

ภาษีสารพารหงุดยะ

สารพารพร้อมลงดำเนินหลักฐาน'รายผิดปกติ'

กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ จำนวน 39 หัวข้อ ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.79 ของหัวข้อข่าวทั้งหมด ปรากฏตัวอย่างประโยชน์ดังนี้

(โพสต์ทูเดย์ 9 ก.ย. 53)

(ข่าวหุ้น 30 ธ.ค. 54)

(โพสต์ทูเดย์ 19 มี.ย. 56)

(กรุงเทพธุรกิจ 9 ม.ค. 58)

ในการศึกษาหน้าที่ด้านสื่อความคิดโดยการวิเคราะห์ระบบประเภทของกริยาหรือชนิดกระบวนการพบที่ ประภาพของกริยาที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพากคือ คำกริยาแสดงการกระทำ เช่น กระหุ้ง จับ งัด เชือด จูง เจาะ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์จะทันและตอบโจทย์ความคิดด้านลบต่อสรรพกิริยาและการเสียภาษีโดยกรมสรรพกิริยาระเป็นผู้กระทำ

การสรุปและอภิปรายผลการศึกษา

ทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่เชิงระบบ (Systemic Functional Grammar: SFG) มองภาษาเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม (Societal phenomenon) กล่าวคือ ภาษา/ตัวบท/อนุพากย์ (Clause) มีหน้าที่ทางสังคมหรือมีอภิหน้าที่ (Metafunction) 3 ประการ ได้แก่ หน้าที่ด้านสื่อความคิด (Ideational metafunction) หน้าที่ปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction) และหน้าที่ในตัวบท (Textual metafunction) ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวจะทำงานร่วมกันในขั้นตอนหรือกระบวนการของการผลิตตัวบท สารแต่ละข้อความ หรืออนุพากย์ (Clause) เพราะในการผลิตตัวบท ผู้ผลิตตัวบทจะเลือกใช้ภาษาให้ตรงสอดคล้อง และเหมาะสมกับการสื่อสาร

จากการศึกษาข้างต้น พบร่วมกับประเภทใจความหลัก (THEME) ที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพากคือ ใจความหลักแสดงเรื่อง (Topical theme) พบร้อยละ 99.36 รองลงมาคือ ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal theme) พบร้อยละ 0.64 และไม่พบใจความหลักแสดงตัวบท (Textual theme) ในหัวข้อข่าวสารพากแต่อย่างใด

ใจความหลักที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพากคือ ใจความหลักแสดงเรื่อง (Topical theme) ซึ่งใจความหลักดังกล่าวสอดคล้อง

กับหน้าที่ด้านความคิดของภาษา (Ideational metafunction) กล่าวคือตัวบทจะทำหน้าที่ด้านสื่อความคิดจะถ่ายทอดเนื้อหาสาระและความรู้ ความคิด ประสบการณ์ของผู้ผลิตตัวบทออกไปด้วย ทำให้สอดคล้องกับหัวข้อข่าวของสรรพกิริยานั้น เช่น สื่อพิมพ์ไทย ที่นักข่าวจะนำเสนอข้อเท็จจริงในเนื้อข่าวแล้ว นักข่าวยังได้นำเสนอความรู้ ความคิด ความเชื่อ และทัศนคติของตัวเองในหัวข้อข่าวดังกล่าวด้วย โดยการใช้คำหรือกลุ่มคำที่เป็นแหล่งในการนำเสนอข่าวสารพาก ทำให้ประชาชนมีความคิด ความเชื่อ และทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อกรมสรรพกิริยาระและ การเสียภาษี

ใจความหลักที่พบเพียงเล็กน้อยคือใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal theme) ซึ่งสัมพันธ์กับหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction) ที่ตัวบทจะทำหน้าที่ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสัมพันธ์ทางสังคม นักข่าวจึงใส่媚มอง น้ำเสียง และทัศนคติของตนลงไป เพื่อแสดงจุดยืนหรือมุมมอง (Point of view) ของตนเองที่มีต่อข่าว

ใจความหลักที่ไม่พบในหัวข้อข่าวสารพากคือ ใจความหลักแสดงตัวบท (Textual theme) ซึ่งเป็นใจความหลักที่ขึ้นต้นด้วยคำทางไวยากรณ์ เช่น คำสันธาน และคำบุพนา เป็นต้น โดยใจความหลักดังกล่าวเกี่ยวข้องกับหน้าที่ด้านตัวบท (Textual metafunction) ซึ่งตัวบทจะทำหน้าที่เรียนเรึงถ้อยคำให้อยู่ในตัวบทอย่างมีอย่างมีตระกะ สาเหตุที่ไม่พบในหัวข้อข่าวสารพาก เนื่องจากหัวข้อข่าวเป็นประโยชน์ใจความเดียว หรือประโยชน์สองใจความ จึงไม่มีคำสันธานหรือคำบุพนาใจความหลักของประโยชน์ในการศึกษานี้ มีได้ vier เคราะห์ใจความหลักเน้น ไม่เน้นและซ้อน (Marked, unmarked, multiple themes)

ส่วนประเภทของประโยชน์ตามมาลา (MOOD) ที่พบมากที่สุดในหัวข้อข่าวสารพากคือ

ประโยคบอกเล่า (Declarative) พบร้อยละ 94.66 รองลงมาคือ ประโยคคำสั่ง (Imperative) พบร้อยละ 5.20 และประโยคคำถาม (Interrogative) พบร้อยละ 0.14 กล่าวได้ว่า หัวข้อข่าวสารพากส่วนใหญ่จะเป็นในรูปประโยคบอกเล่า เนื่องจากหัวข้อข่าว เป็นการนำเสนอเหตุการณ์หรือสถานการณ์ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและคืนภาษี รวมถึงนำเสนอความคิดเห็นและทัศนคติของนักข่าว และรองลงมาคือประโยคคำสั่ง (Imperative) ในหัวข้อข่าวจะเป็นลักษณะที่กรรมสรพากเป็นผู้สั่งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติการใดๆ ส่วนประโยคคำถาม (Interrogative) พบร้อยละ 0.14 ในหัวข้อข่าวสารพาก เนื่องจากลักษณะของข่าว จะเป็นการให้ข้อมูลที่มิได้มีวัตถุประสงค์ตามเพื่อต้องการคำตอบ แต่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมิได้ศึกษาหน่วยต่างๆ ในประโยคตามแนวคิดหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีหน่วยแสดงกาล (Finite) และมิได้ศึกษาลักษณะอีกดไปถึงเรื่องทัศนภาระ (Modality)

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนามกับกริยา หรือชนิดกระบวนการ (TRANSITIVITY หรือ Process type) ที่พบในหัวข้อข่าวสารพาก ได้แก่ กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (Material) พบร้อยละ 69.03 กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด (Verbal) พบร้อยละ 12.66 กระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจ (Behavioral) พบร้อยละ 9.30 กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก (Mental) พบร้อยละ 4.28 กระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Existential) พบร้อยละ 2.95 และกระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational) พบร้อยละ 1.79 ตามลำดับ

หน่วยกริยาถือเป็นแหล่งข้อมูล (Resource) ที่แสดงเหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่างๆ และถือเป็นหน่วยทางภาษาที่สำคัญในการเล่าเรื่องต่างๆ ในหัวข้อข่าวสารพากในหนังสือพิมพ์

ไทย ประเภทของกริยา หรือชนิดกระบวนการ (Types of process หรือ Transitivity) ที่พบมากที่สุดคือ กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ หรือคำกริยาแสดงการกระทำ (Material process หรือ Process of doing) เนื่องจากข่าวสารพากส่วนใหญ่เป็นการกระทำที่ให้ผลเป็นรูปธรรม รวมถึงกระบวนการนามธรรมที่สื่อความหมายเชิงเปรียบเทียบด้วย ซึ่งเป็นเรื่องหรือเหตุการณ์หรือสถานการณ์ของการบังคับใช้กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดเก็บและคืนภาษี

กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด (Verbal หรือ Process of verbal action) พบร้อยละ 12.66 เป็นลำดับที่ 2 ด้วยคำกริยาที่เกี่ยวกับการพูดในหัวข้อข่าวสารพาก เช่น แจง เตือน ลั่น คุย ย้ำ ตก แนะนำ และไว เป็นต้น ซึ่งมาจากหัวข้อข่าวที่นักข่าวได้ผลิตขึ้นจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่กรรมสรพากได้มีการออกประกาศ หรือแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับภาษีอากรต่อประชาชน

กระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจ (Behavioral) พบร้อยละ 9.30 เป็นลำดับที่ 3 ด้วยคำกริยา เช่น Look, watch, listen, think, worry, dream, talk, cry, laugh, smile, sleep เป็นต้น ด้วยคำกริยาที่พบในหัวข้อข่าวสารพาก เช่น หน้ามืด หีดจับ เลึง โอด และหงุดหงิด เป็นต้น ซึ่งมาจากการหัวข้อข่าวที่นักข่าวได้ผลิตขึ้น เพื่อบรยายพฤติกรรมของกรรมสรพาก ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ

กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก (Mental) พบร้อยละ 4.28 แสดงด้วยคำกริยา 4 กลุ่ม ได้แก่ กริยาที่เกี่ยวกับการรับรู้ (Perceptive) กริยาที่เกี่ยวกับความคิดและความเข้าใจ (Cognitive) กริยาที่เกี่ยวกับความปรารถนา (Desiderative) และกริยาที่เกี่ยวกับความรู้สึก (Emotive) ด้วยคำกริยาที่พบในหัวข้อข่าวสารพาก เช่น มั่นใจ งง กังวล คาด และปลื้ม

เป็นต้น ซึ่งมาจากหัวข้อข่าวที่นักข่าวได้ผลิตขึ้น เพื่อบรรยายความคิดความรู้สึกของกรมสรraphาร ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ

กระบวนการที่สืบการมีอยู่หรือเกิดขึ้น ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Existential) พぶเป็นลำดับที่ 5 แสดงด้วยคำกริยา เช่น Exist, remain, arise, occur, come about, happen, take place, follow, ensure, sit, stand, lie, hang, rise, stretch, emerge, grow, erupt, flourish, prevail เป็นต้น ตัวอย่างคำกริยาที่พับในหัวข้อข่าวสรraphาร เช่น วูบ (รายได้) ออก (ภูมายา) ผุด (ที่มีไล่เก็บภาษี) และวีด (เป่ารายได้) เป็นต้น นักข่าวได้ใช้คำกริยาเหล่านี้ในการผลิตหัวข้อข่าว เพื่อบรรยายการมีอยู่ หรือเกิดขึ้นของสิ่งหนึ่งสิ่งใด

กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational) พbn้อยมากในหัวข้อข่าวสรraphาร แสดงด้วยคำกริยา 2 กลุ่ม ได้แก่ กระบวนการระบุว่าเป็นอะไร (Identifying) และกระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (Attributive) ตัวอย่างคำกริยาที่พับในหัวข้อข่าว สรraphาร เช่น ลัน ลด ทรง และพร้อม เป็นต้น นักข่าวได้ใช้คำกริยาเหล่านี้ในการผลิตหัวข้อข่าว เพื่อบรรยายว่าเป็นอะไรและบรรยายคุณสมบัติ ของเหตุการณ์หรือสถานการณ์

กล่าวโดยสรุป ลักษณะเด่นของหัวข้อ ข่าวสรraphารในหนังสือพิมพ์ไทยที่ศึกษา มีอภิ หน้าที่ (Metafunction dimension) สามารถสรุป ได้เป็นโครงสร้างที่ประกอบไปด้วย ใจความหลัก แสดงเรื่อง (Topical theme) ในรูปประโยคบอกเล่า (Declarative) และคำกริยาแสดงการกระทำ (Material) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pattama Patpong (2009) และ พรวิภา ไชยสมคุณ (2560) สาเหตุอาจเป็นเพาะการนำเสนอข่าวมี วัตถุประสงค์เดียวกันกับการโฆษณา คือ การให้ ข้อมูลเพื่อโน้มน้าวใจ

ทั้งนี้จะเห็นว่า หนังสือพิมพ์ได้เลือกใช้ คำหรือกลุ่มคำที่เป็นแหล่งในการนำเสนอข่าว สรraphาร เช่น ถอนขนห่าน ไลบี้ จ่อรีด ชูเชื้อ ด ชูฟัน จังรีด จัดหนักรีด จี้ กระหุง เป็นต้น และ หนังสือพิมพ์ได้มีการผลิตคำหรือกลุ่มคำดังกล่าว ช้าๆ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลทำให้ประชาชนผู้ อ่านมีความคิด ความรู้สึก ความเชื่อที่ผิด และมี ทัศนคติที่ไม่ดีหรือแง่ลบและมีอคติต่อการเสียภาษี และต่อการณ์สรraphาร โดยมองการณ์สรraphารเป็น ผู้โหดร้าย นำกลัว คอยชูดรีด จังฟัน และไลบี้ พน้องประชาชน ฯลฯ ทำให้ประชาชนมีความคิด ความรู้สึก และเชื่อว่าการเสียภาษีให้ถูกต้องคือ การตอกเป็นเหยื่อของกรมสรraphาร และจะต้องหา วิธีที่จะไม่ให้ตัดเป็นเหยื่อโดยการหนีภาษี (Tax evasion) ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย (Illegal means) และเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic crime) โดยทำให้ประชาชนไม่ได้ ทำหน้าที่ที่สำคัญของการเป็นพลเมืองไทยตาม รัฐธรรมนูญ นั่นคือการเสียภาษีให้ถูกต้องตาม ข้อเท็จจริงที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ จากพฤติกรรมของประชาชน ตั้งกล่าวข้างต้น จะส่งผลทำให้การปฏิบัติงานของ กรมสรraphารมีปัญหาและอุปสรรค จนทำให้ไม่ สามารถจัดเก็บภาษีได้ตามที่ควรจะเป็น ซึ่งจะ ส่งผลเสียต่อประเทศชาติในวงกว้าง กล่าวคือ ทำให้รัฐบาลไม่มีงบประมาณที่เพียงพอในการ 1) จัดบริการสาธารณะ (Public services) ให้กับ ประชาชนตามความต้องการได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ และ 2) บริหารและพัฒนาประเทศ ในด้านต่างๆ ให้เจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอบคุณนายศิน ไชยเมือง ที่ให้ ความช่วยเหลือในการจัดการข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- จันทิมา อังคพณิชกิจ. (2561). การวิเคราะห์ข้อความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). ว่าทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาทักษรในภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรวิภา ไชยสมคุณ. (2560). การวิเคราะห์โฆษณาประเภทเรื่องเล่าของสินค้าเพื่อสุขภาพ. *วารสารมนุษย์ศาสตร์สังคมศาสตร์*, 34(3): 118-145.
- เพ็ญนา คล้ายสิงห์โต. (2554). โครงสร้างพัดหัวข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ไทย: ภาพสะท้อนอุดมการณ์ทางเพศสภาพในสังคมไทย. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 30(2): 67-82.
- วีโรจน์ อรุณมานะกุล. (2562). ศาสตร์แห่งภาษา: ความเป็นมาและพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Halliday, M.A.K., & Matthiessen, C.M.I.M. (2004). *An introduction to functional grammar*. 3rd ed. London: Hodder Arnold.
- Halliday, M.A.K., & Matthiessen, C.M.I.M. (2014). *Halliday's introduction to functional grammar*. 4th ed. Oxon: Routledge.
- Pattama Patpong. (2009). Thai persuasive discourse: a systemic functional approach to an analysis of amulet advertisements. *Revista Alicantina de Estudios Ingleses*, 22, 195-217.